ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA" ("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday, by
The Ukrainian Nat'l Ass'n
of America
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Subscription:
per year...... $2.00 | Canada & Europe:
halfyear...... 1.00 | per year...... $3.00
single copy.. .03 | halfyear..... 1.50

СВОБОДА

ЗАЛОЖ. 1893 РОКУ.
„СВОБОДА" ("LIBERTY")
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
в Америці
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Передплата:
на рік......... $2.00 | Канада і Европа:
на пів року 1.00 | на рік......... $3.00
поод. число .03 | на пів року 1.50

УРЯДОВИЙ ОРГАН У. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ "SVOBODA" OFFICIAL ORGAN OF THE UKR. NAT'L ASS'N OF AMERICA

РІК XXIII. Джерзи Сіти, Н. Дж., субота 27-го лютого 1915. Ч. 24. | VOL. XXIII. Jersey City, N. J., Saturday, February 27, 1915. N. 24.

НОВІ АВСТРІЙСЬКІ ПОБІДИ В ГАЛИЧИНІ.

Москалі обрабували немилосерно угорську Русь.

Німці полонили в російській Польщі 15.000 Москалів.

Королева моря безсильна на своїх водах.

З ГАЛИЧИНИ.

КОЛО СТАНИСЛАВОВА ТРИЧИ ВІДБИТО РОСІЙСЬКІ НАПАДИ.

БЕРЛІН (через Лондон), 25. лютого. — З Відня, столиці Австрії, доносить телєґрама:

Тутешна півурядова ґазета „Фремденблят" пише, що битви в Карпатах перетворили ся в дуже завзяті і криваві бої. Москалі попали в розпучливий страх перед грозячою їм утечею з Галичини і кидають ся із завзятєм до бою в карпатських переходах.

Трохи притихли в останнім часі битви в Дуклянськім переході (на Лемківщині), де Москалі викопали собі шанці, в яких умістили ся проти австрійських становищ.

Коло Станиславова Москалі тричи нападали на австрійську армію, яка посуває ся на північ до Дністра, але за кождим разом їх відбито.

АВСТРІЙЦІ МАЮТЬ ПЕРЕВАГУ В ЦІЛИХ КАРПАТАХ.

ВЕНЕЦІЯ, Італія (через Париж), 25. лютого. — Телєґрами, які прийшли сюди з головної австрійської кватири, доносять, що в карпатських переходах відновили ся знова страшні бої.

Москалі намагали ся великою силою вдарити на австрійські становища коло ужоцького переходу (Ужок — на Бойківщині, на полудне від Турки; з ужоцького переходу понад ріку Стрий веде шлях до міста Стрия, а понад ріку Дністер (горішний бік) веде дорога до Самбора).

Сей напад уладили вони з кількох сторін, але мимо того не осягнули жадного успіху.

Москалі спровадили богато військ на підмогу своїм відділам, що стоять коло занятих Австрійцями карпатських переходів, але мимо того Австрійці мають над ними перевагу в цілих Карпатах і скрізь їх перемагають.

Австрійське правительство видало осторогу, щоби втікачі з Буковини покищо ще не вертали ся до своїх місцевостий, бо хоч Москалів уже вигнано з цілої Буковини, то по їх відвороті богато остало ся знищеня і є велика недостача поживи.

КОЛО СТАНИСЛАВОВА ПОЛОНИЛИ АВСТРІЙЦІ ПОНАД 3.000 МОСКАЛІВ.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 26. лютого. — В західній Галичині один австрійський відділ здобув від Москалів кілька горбів коло їх укріплених становищ і взяв притім 560 Москалів до неволі та здобув шість машинових карабінів.

В Карпатах загалом положенє не змінило ся. Воєнну акцію перепиняють великі сніги.

Наш наступ проти російських становищ на полудне від ріки Дністра (коло Станиславова) поступає добре.

В битвах коло Станиславова в днях 21-ого і 22-ого с. м. взяли ми до неволі 10 російських офіцирів і 3.338 жовнірів. Крім того здобули ми значне число гармат, машинових карабінів і чимало воєнного матеріялу.

На Буковині спокій.

АВСТРО-УГОРСЬКА АМБАСАДА У ВАШІНҐТОНІ ОДЕРЖАЛА ПОТВЕРДЖЕНЄ АВСТРІЙСЬКИХ УСПІХІВ У ГАЛИЧИНІ.

ВАШІНҐТОН, Д. К., 26. лютого. — Тутешна австро-угорська амбасада оголосила нині отсе оповіщенє, яке одержала з Відня від міністерства заграничних справ:

В західній Галичині австрійський відділ здобув на схід від міста Грибова (на Лемківщині, над рікою Білою, 5 миль на схід від ріки Дунайця, де стоять головні армії Австрійців і Москалів у західній части Галичини) — кілька горбів перед російськими укріпленими становищами, причім взято до неволі 560 Москалів і здобуто шість машинових карабінів.

Воєнні операції нашої армії, що іде на російські становища на полудне від ріки Дністра, розвивають ся корисно для нашого оружя. Взято там у двох днях 3.338 російських бранців.

На Буковині панує тепер скрізь тишина.

РОСІЙСЬКІ НЕВДАЧІ В ГАЛИЧИНІ.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 25. лютого. — В західній Галичині загалом панує спокій: лише від часу до часу перервують його артилєрійні перепалки.

Також і в Карпатах на загал положенє не змінило ся.

У вчерашній битві коло горішного бігу ріки Сяну ми здобули приступом один верх, укріплений Москалями і взяли притім до неволі пятьох офіцирів та 198 жовнірів.

На північ від Волівця Москалі намагали ся проломити ся крізь наші становища, але се їм не вдало ся і ми прогнали їх, завдавши їм тяжкі страти. Полонено там 300 Москалів.

Битви коло Дністра розвивають ся.

МОСКАЛІ БОЯТЬ СЯ, ЩО НІМЦІ Й АВСТРІЙЦІ ХОТЯТЬ ЗЛОВИТИ ЇХ АРМІЮ В ГАЛИЧИНІ.

ПЕТРОҐРАД (через Лондон), 25. лютого. — В російськім ґенеральнім штабі панує тепер переконанє, що **Німці мають новий плян на побитє російської армії.** А власне, що вони хотять звернути увагу Росії на воєнні операції коло кріпостий в північній части російської Польщі, щоби Москалі там загнали як найбільше своїх військ, **а потім хотять Німці з півночи усунути ся знова до Східних Прус, а із середущої полудневої Польщі посунути ся до Висли, над галицькою границею, а відтак получити ся з австрійською армією, що стоїть над рікою Дунайцем і вдарити з великою силою на російські війска в Галичині. З полудня знова на північ вдарили би ті австрійські війска, котрі є на Буковині, коло Станиславова і в карпатських переходах і так сподівають ся зловити російську армію в Галичині.**

Можливо, що Москалі приготовляють ся вже до утечі з Галичини і пускають такі страшні для себе вісти, аби приготовити населенє Росії до тої прикрої для нього вісти, що російська армія опустила Галичину, котру такі довгі літа вибирала ся „освободити" з австрійської „неволі" під свою московську сваволю.

—o—

НА УГОРЩИНІ:

МОСКАЛІ ОБРАБУВАЛИ УГОРСЬКИХ РУСИНІВ.

БУДАПЕШТ, столиця Угорщини (через Амстердам), 25. лютого.—Кореспондент тутешної мадярської ґазети „Пешті Гірлап" по відвороті російських військ з угорської теріторії об'їхав ті місцевости, де вони були, і тепер описав свої вражіня.

Пише він, що російські війска переходили з Галичини через Карпати на Угорщину **без жадних засобів поживи і тому цілий час свого побуту на Угорщині живили ся артикулами від місцевого населеня. Все забирали силою; не платили ні защо ані копійки. Бідне населенє обрабовано з усього, що було у нього на прожиток через зиму. Забрали Москалі усе збіже, усі барабол́і, худобу, свині і т. д. Коли люди ставили опір або жадали заплати, бито їх немилосерно та забирано їм ще зимову одіж (кожухи).**

Ціла та країна (угорська Русь) представляє тепер одну руїну. Нарід в розпуці, бо грозить йому голодова смерть.

Збіжа і худоби нема і на лік в цілій тій околици, а бараболі денекуди ще можна подибати, але страшно дорогі. За 100 кільоґрамів треба заплатити около 20 корон.

Замітна річ — кінчить свої слова кореспондент сеї мадярської ґазети, — **що Москалі не пощадили того бідного населеня і при відвороті, бо і тоді ще його рабували немилосерно, щоби заосмотрити ся на цілу переправу через Карпати до Галичини, хоч перед війною голосили вони, що ідуть також на Угорщину визволити руський нарід з мадярської неволі. Угорське правительство повинно подбати, аби не було серед нещасного руського населеня голодової смерти.**

Се так поступали з угорськими Русинами ті „русскіє братя", за якими розпинає ся і якиx вихвалює тутешна угро-руська ґазета „Американьско-русс(?)кий Вістник", орґан „Соединенія". Члени „Соединенія", котрі дістануть листи від своїх братів і сестер з угорської Руси з голосом розпуки та з проклятєм на московських наїздників, повинні ті листи вислати до редактора „А. Р. Вістника" Ганчина та спитати ся його, чи то так поступали ті „русскіє братя", яких він вишукав для угорських Русинів та вихвалював їх і, чи він вдоволений з того „освободительного" наїзду Москалів на угорську Русь та, чи не випише їм ще за се похвали?

—o—

В АВСТРІЇ І НІМЕЧЧИНІ:

НІМЕЧЧИНА Й АВСТРІЯ МАЮТЬ ПОНАД 1 МІЛІОН БРАНЦІВ.

ФРАНКФУРТ НАД МЕНОМ, Німеччина (через Лондон), 25. лютого. — Тутешна ґазета „Франкфуртер Цайтунґ" подає, що число полонених в Німеччині й Австрії виносить тепер 1,033.000.

Се число після держав розпадає ся ось-так:

Полонених Москалів 692.000; Французів 237.000; Сербів 50.000; Бельґійців 37.000 і Анґлійців 19.000.

—o—

В РОСІЙСЬКІЙ ПОЛЬЩІ:

НІМЦІ ПОЛОНИЛИ 15.000 МОСКАЛІВ В РОСІЙСЬКІЙ ПОЛЬЩ.

БЕРЛІН (бездротна телєґрама до Сейвіл, Л. Ай.), 25. лютого. — За великою побідою над мазурськими озерами у Східних Прусах прийшов тепер знова величавий успіх німецького оружя.

Около 12 миль на полудневий схід від Східних Прус в російській Польщі Москалі були сильно укріпили місто Пшасниш і боронили його завзято перед наступаючими німецькими війсками. Одначе не змогли видержати німецького напору і вчера мусіли піддати ся. **Взято там до неволі 10.000 Москалів та здобуто 20 полевих гармат і богато машинових карабінів і воєнного матеріялу та засобів поживи.**

Крім того в двох останних днях в инших місцях боєвого фронту в російській Польщі **взято до неволі 5.000 Москалів,** значить, що разом в тих двох днях в цілій російській Польщі **полонено 15.000 російського війска.**

В івнічній части російської Польщі битви тривають дальше і Німці всюди посувають ся наперед. Полишено Москалям лише місточко Моґіли, де вони мали перевагу.

—o—

В РОСІЇ:

В РОСІЙСЬКІЙ СТОЛИЦИ ХОЛЄРА.

СТОКГОЛЬМ, Швеція (через Лондон), 24. лютого. — З Петроґраду, столиці Росії, доносять, що там урядово стверджено і подано до часописий відомість, що в Петроґраді було в останнім часі богато випадків занедужаня і смерти на холєру. Тут припускають, що коли в Петроґраді урядово стверджено богато случаїв холєри в столици, то видно, що та страшна недуга мусить там дійсно ширити ся в лячний спосіб.

В Петроґраді щороку на весну вибухає холєра і ширить ся або в меньших або в більших розмірах. Ширить ся вона з води в ріці Неві, яка звичайно є затроєна холєрними бацилями. Колиж сього року уже серед тріскучої зими вибухла та страшна пошесть в російській столици, то видно, що її занесли ранені жовніри, яких там богато позвожено до шпиталів та до публичних домів, а серед котрих ще осеню була кинула ся холєра.

Коли взяти під увагу надходячу весну та розтопленє гнилої і затроєної Неви, а до того і недостачу лікарів у Росії, то дійсно російській столици грозить велика небезпека в недалекім часі.

—o—

В АНҐЛІЇ:

АНҐЛІЯ НЕ ДБАЄ ПРО СОЮЗНИКІВ.

ЛОНДОН, 24. лютого. — Британський уряд заграничних справ вислав письмо до Герберта Гувера, предсідателя „Американсько-бельґійського запомогового Комітету", в якім заявляє, що відмовляє помочи для Комітету на ратунок голодуючих Бельґійців.

Британський уряд заграничних справ пояснює дальше, що на ту відмову рішив ся з тої причини, що Німеччина не перестає переводити реквізиції в Бельґії.

Се заплата Анґлії для нещасної Бельґії за її посьвяту для неї. Бо мала Бельґія виступила до війни на основі умови з Анґлією, за її намовою та в обороні її інтересів, а сама на тім лише потерпіла тяжкі страти. Тепер же замісць щирости і помочи діждала ся від Анґлії копненя. Анґлія оправдує ся тим, що Німеччина забирає поживу в Бельґії. Але се є тільки викрут, бо ж прецінь Анґлія, для котрої Бельґійці посьвятили все, що мали, повинна чейже трохи инакше обходити ся з ними ніж Німеччина, котра тепер є „неприятелем" Бельґії; отже Анґлія, котра є також „неприятелем" Німеччини, не повинна ще іза того копати свого найбільшого приятеля.

„Ди френд ін нід іс френд індід" (приятель в біді є дійсним приятелем) — кажуть Анґлійці, але на ділі кплять собі з тої пословиці, навіть тоді, як ходить о тих, котрі, держачись сеї пословиці, посьвятили ся для Анґлії.

—o—

НА МОРИ:

АНҐЛІЯ БЕЗСИЛЬНА НА СВОЇХ ВОДАХ. 9.000 АНҐЛІЙСЬКИХ МОРЯКІВ ЗБУНТУВАЛО СЯ.

БЕРЛІН (до Сейвіл, Л. Ай.), 25. лютого. — Німецькі підводні судна ведуть дальше безвпинно свою роботу на анґлійських водах.

Доси затопили вони 17 кораблів.

Але ще більший успіх осягнули німецькі підводні лодки через те, що **майже спинили анґлійську торговлю.**

Девять тисяч моряків з анґлійських торговельних кораблів зі страху перед німецькими підводними лодками заявило, що не опустять пристани в Ротердамі (в Голяндії) **і лишать ся там, а не поїдуть до Анґлії, поки не скінчить ся німецька підводна боротьба проти анґлійської торговлі.**

Управа анґлійської воєнної фльоти оголосила, що не може дати запоруки про цілість кораблів і подорожних, котрі плили би з Анґлії до Голяндії.

Німецька підводна лодка вчера вечером затопила анґлійський пасажирський пароплав в анґлійськім каналі (канал Ля-Манш). Пасажири і залога втікли з потопаючого корабля на лодки, якими нині рано дістали ся до анґлійського берега.

В столици Анґлії, Лондоні, панує великий переполох від часу проголошеня воєнної полоси довкруги Анґлії. Змагає ся страх перед голодом.

НІМЦІ ЗАТОПИЛИ АНҐЛІЙСЬКИЙ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ.

ЛОНДОН, 25. лютого. — Урядово оголошено нині, що Німці затопили оружений анґлійський помічний кружляк „Клен Мек Нотен", який служив до перевозу анґлійських військ на поле бою до Франції. Залога корабля виносила 280 осіб. Всі вони потонули.

РОДИМЦІ! СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

„SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
Published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday, at
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Telephone: 498 Jersey City.

Published by
The Ukrainian National Association
of America.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

A. SAWKA, manager.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year, for Canada three dollars a year.
Single copy: 3 cts.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати лише на адресу:
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J.. under the Act of March 3. 1879.

American Association of Foreign Language Newspapers — Membership Label

За всї оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. Рукописий не звертає ся.

ЗНИЩЕНЄ МОСКОВСЬКОЇ АРМІЇ У СХІДНИХ ПРУСАХ.

Вже дві недїли голосять часописи славу нїмецкого полевого маршалка Гінденбурґа, який зумів так майстерно заманити Москалїв до Східних Прус і так їх окружити, що X. російська армія счезла цїлком. Ся армія, зложена з 11 дивізій і кількох кавалєрийних дивізій, перестала істнувати. Сто тисяч дїстало ся в полон, десятки тисяч згинуло, а ледви незначні останки втікли. Лише деякі віддїли змогли вдержати ще яку таку карність і орґанізацію — прочі втікали як дикі орди, без найменьшого ладу, спасаючи своє житє.

Сї подвиги Нїмцїв, ветеранів і рекрутів, є справдї надлюдські. Побіда Гінденбурґа у Східних Прусах перевисшає попередні того рода побіди звісні в історії. Коли нїмецкому полководцеви Блїхерови удало ся 1815. року окружити француську армію Наполєона під Ватерльо і знищити 50.000 людий в убитих, ранених і полонених, то ся побіда Блїхера уважала ся за одну з найбільших в історії. Звісний є в історії Седан, місцевість у Франції, де Нїмцї окружили 2. вересня 1870. року Французів, взяли в полон тодїшнього француського цїсаря Наполєона III., а кромі него 50 ґенералів, 5.000 инших офіцирів і 84.000 жовнїрів. Побіда Гінденбурґа коло Мазурських озер принесла Нїмеччинї 100.000 полонених жовнїрів, 7 ґенералів, 300 гармат і величезну скількість воєнного матеріялу.

Коли ми порівнаємо всї ті 3 великі побіди, то бачимо, що найбільше жовнїрів знищили Нїмцї в отсїй найновійшій битві. Одначе питанє, чи ся побіда буде мати таке саме значінє як дві попереднo згадані. Всякі дані кажуть, що нї. Бо побіда під Ватерльо знищила Наполєона I., який затряс підвалинами сьвіта, побіда під Седаном була цїлковитим пораженєм Франції, а побіда Гінденбурґа ще не є цїлковитим пораженєм Росії. Одначе вона може стати причиною цїлковитого розгрому Росії.

Чейже се не може лишити ся без наслїдків для Росії, коли яких 200.000 людий гине марно, коли забрано російській армії гармати, яких вона й так мала не богато і через те ся армія буде мусїла втікати з поля бою все, коли прийде їй зміратись з нїмецьким та австрійським оружем. А все те причинює ся вплив і на урядову Росію і на російський нарід. Невдоволенє має зростати, щоби і сї народні маси запалають жаждою пімсти на царським правительстві за безкорисну різню своїх рідних там далеко на поли бою. І з того згляду побіда Нїмцїв у Східних Прусах може мати епохальне значінє для Росії. Але треба виждати на наслїдки.

Ще з иншого боку побіда Нїмцїв є цїкава. Вона вказує на незвичайну витривалість нїмецкого війська. Були се ветерани і сьвіжі рекрути, які йшли перший раз до бою. Військa Блїхера під Ватерльо чекали цїлими тижнями в кватирах, а їх марші в цїли окруженя Наполєона були незначні в порівнаню з тим віддаленєм, яке мусїло перебути теперішнє нїмецьке військо. Коли одна часть сього війська цїлий тиждень боролася, то другі відбували тимчасом надлюдські марші. Опісля прийшла девятьдневна борба, а потім знов погоня за ворогом. Підчас коли північна часть нїмецької армії була занята боротьбою, то полудкева мала задачу окружити російську армію. І рухи тої полудневої армії переходили всякі ожиданя. Ґрунт мочаристий розтаяв, наслїдком чого жовнїри йшли по кістки в болотї. Коли вже зближали ся до цїли, почав падати страшний снїг, який засліплював Нїмцїв. Морозний вітер віяв їм в очи; їх карабіни покрили ся верствою леду і так були запхані снїгом, що не хотїли стріляти. Але нїмецьке військо йшло. Йшло як машина, йшло безвпинно, бо воно було сьвідоме своєї великої задачі. І сї змаганя увінчали ся користю. Російська десята армія, знесена цїлком, принесла Нїмцям незатерту славу і виставила нїмецькій армії сьвідоцтво зелїзної витривалости і саможертви. І з того згляду побіда Гінденбурґової армії має також своє значінє.

ВОЯЦЬКІ НАРОДНІ СПІВАНКИ.

I.

Ой зацвила калинонька
У зеленім гаю.
Будеш, мила, жалувати,
Я то добрі знаю.

Ой не буду, мій миленький,
Ой не буду, не буду,
Ти за гору, я за другу, —
За тебе забуду.

Ой не встиг я молоденький
На коника сїсти,
Вже не хоче дївчинонька
Нї пити нї їсти.

Ти казала, моя мила, —
Не будеш тужити,
А ти пійшла через мене
В сиру землю гнити.

Ой, як собі погадаю,
Як то було з разу,
Яка була розмовонька
Коло перелазу.

Тепер сиджу на чужинї
Та думку думаю:
Чи верну ся ще до дому,
Не знаю, не знаю.

II.

Як я з Львова маширував,
Ти за мнов плакала:
— Ой, миленький, мій солодкий,
На кого'м остала?

Як я з Львова маширував,
То не було диво,
Тепер собі подумаю:
Що то ся зробило!

Подивлю ся на Карпати,
Високі горонькu,
Анї отця, анї мами,
Анї дївчиноньки!

Ти соколе, соколоньку,
Лїтаєш сьвітами,
Принеси ми яку вістку
Від отця, від мами.

О, Боже наш милосерний,
Змилуй ся над нами,
Пішли з неба на землю мир
Межи християни!

Написав **Андрій Ланоцький**, вояк в шпитали.

(Сей вірш передруковуємо з угро-руської газети „Недїля", яка виходить в Будапештї, столицї Угорщини).

НЕ ВСЇ ТРАТЯТЬ.

Війна є велика розтрата культурного і матеріяльного дорібку народів. Коли дивити ся на війну, як на бизнесову пропозицію, то є се одна з найпоганійших і найризиковнійших бизнесових пропозиций. Звичайно на війні не заробляє ся, а тратить ся. Тратять і побідники і побіджені.

Однакож нема правила без вимків. Є люди, що й на війнї доробляють ся. Се — військові доставцї.

Многі найбільші маєтки в сьвітї мали свій початок в дорібку з достави для війська. Війна є не лише часом численних мордів, але й часом численних грабежий і крадїжий, звичайно, як в часї, коли звичайні закони остають в завішеню. Помимо сего, що війна звичайно відбуває ся в імя величавих і благородних кличів, люди, що беруть в війні участь, і то навіть визначну участь, не все бувають благородні. Дуже часто є між ними люди крайно підлі і здеморалізовані. Не добро народа у них на думцї, а власна кишеня. З сеї причини можливі є такі випадки, як пр. що оповідають про повстанє майна одного з найбільших міліонерів Злучених Держав. Було се підчас горожанської війни, пісдя скасованя невільництва. Через знакомство з деякими впливовими кругами купив один джентельмен велику масу рушниць армії Злучених Держав на лїцитації, бо рушниці узнано за нездатні. Ті самі рушниці перепродав той самий джентельмен незадовго опісля назад для армії, але за величезні гроші. На крови свого народу він заробив сотки тисяч доларів і нинї майно, засноване на тім кровавім дорібку, трясе Злученими Державами.

Тепер Канада вислала поміч для материного краю. Трийцять тисяч людий, що з війни не мали нїчого заробити, але наразили своє житє, бо любили рідний край і виїхали до Анґлії. Їх треба було вбрати і нагодувати. Як їх нагодовано, незвісно. Однакож щодо того, як їх убрано, розходять ся деякі непохлібні чутки. Іменно усї часописи описують, що черевики, які дїстали жовнїри, мали паперові золї. Ну, в Канадї через зиму такі золї ще сяк так уходили би, бо тут морозно та сухо. Однакож в Анґлії клімат инакший, — там дощі надають через зиму. У Салсбері Плейс, де обозували канадійські жовнїри, стояли з дощів такі води, що, як видно з ілюстраций, були людям по пояс. А люди мали на ногах — паперові черевики. І люди, що їхали боронити Велику Британію перед ворогом Нїмцем, мусїли гинути через „патріотичних" канадійських доставців обуви.

Оповідають також, що в додатку тим самим канадійським жовнїрам наслано ще звичайних тутешних зимових сукняних черевиків, очевидно, аби канадійські жовнїри удержували при помочи сих черевиків ноги у теплї — серед води та болота.

Погане ремесло — красти, або шахрувати. Дехто вважає се за найпоганійше ремесло. Нема однакож поганїйшого ремесла над обкраданє трупів. Людий, що після великих катастроф, після землетрясеня, великого пожару, зударенія потягів приловлять на обкраданю трупів, розстрілюють без помилуваня. Злодїї-доставцї для армії не висше стоять морально над обкрадачів трупів. Се гієни, що ситіють трупами, і з ними належить ся обходити, як з дикими гієнами.

„МИРОТВОРЕЦЬ".

Остаточно можна сказати з великою мірою певности, що війна вже незадово буде кінчити ся. Загально дає ся відчувати свою присутність великий миротворець, цар, перед яким всякий мусить клонити голову.

Імя сего царя є — Голод.

Новинка, що цїни на пшеницю підскакують в гору, може для декого бути лише дивна. В дїйсности є вона прикметою дуже значучою. Се великий миротворець, цар-голод зачинає показувати дорогу для ошалїлого війною людства. Цар-голод взиває до мира.

Нїмеччина, сильна і могуча Нїмеччина, що не побоялася ся майже рівночасно виповісти війну трьом найбільшим державам сьвіта, відчула руку могучого миротворця. Нїмецьке правительство бачило ся приневоленим сконфіскувати усї засоби збіжа в державі.

Австрія висилає до Італії послів, щоби виторгувати там досить небувалу заміну: хоче мінити своє дерево за італїйський хлїб.

Але й Італія на хлїб небогата. В Італії розрухи з браку хлїба.

В Росії — там вічний голод, отже положенє не богато змінило ся. Змінило ся лише остільки, що коли давнїйше бувала надія, що бодай при помочи західної Европи та Америки удасть ся заспокоїти голод, то тепер ся надія не має місця.

І в західній Европі не зовсім рожево. Покищо числимо ся лише з погрозою зі сторони Нїмеччини, що буде нищити кораблї, які привозять до Анґлії та Франції. Се значить, що мара голоду стоїть грізно і над Анґлією та Францією. Як зможуть нїмецькі підводні судна через один тиждень не допустити жадного корабля до Анґлії, то в Анґлії хто знає, чи й не сильнїйше запанує голод, чим в Нїмеччинї за шість місяців, від коли її порти замкнені. Нїмеччина будь-що-будь мала вже спромогу відживляти ся через Голяндію, Данію, Швецію й Норвегію, а з другої сторони за посередництвом Австрії через Румунію й Італію.

Анґлійські часописи хотять кпити собі з нїмецької погрози. Однакож справа не є зовсім така, аби давала підставу до кпин. Невтральні кораблї не схочуть ризикувати на стільки, аби за для зарібку наражати ся не лиш на конфіскату, але й на затоплене. А щодо анґлійських кораблїв — то й не треба богато говорити. Коли появило ся нїмецьке судно „У 21" на Ірляндськім мори, спинено прецїнь весь корабельний рух до Белфасту, а з Ліверпулю пускали ся на море лише такі кораблї, що можуть скоро втїкати. Що булоб на випадок появи кількох підводних суден на сих водах, можна хиба представити собі.

А здаєть ся, що як Нїмцї на своїй шкірі випробували силу Царя-Голода, то з цїлою охотою будуть старати ся, аби дати своїм ворогам нагоду пізнати того добра. Однакож хоть би їм се й не вдало ся, усї прикмети вказують, вже, що голод має від тепер проявляти ся з щораз більшою силою і щораз більше людий буде застановляти ся, до чого властиво має їх довести дальша війна. Конець кінцем Цар-Голод здасть ся мати-ме честь показати ся найсильнїйшим мировим посередником. Президент Вілсон нїколи не здожене його.

МОСКОВСЬКИЙ МЕДВІДЬ:

— Гадав я, що розтолочу тую дріботу, тих проклятих Нїмців, а они менї на голову вилізли і хотять мене добити. Все роблять вони штукою. Нечом то каже русска пословиця, що „мухи вола ввалили". І я сарака медведиско мушу втікати до дому по трупах своїх русских казакоф...

ПІДВОДНЕ СУДНО.

Фаховий знавець К. Мілєран подає такий опис підводного судна:

Мало хот міг видїти сей так дуже стережений перед оком цїкавих прилад до нищеня, а ще меньше є тих, що своєю ногою могли вступити на поклад і в середину сеї неколыбної машини. Вівнішній її вигляд пригадує велику рибу з дуже вигненим черевом. Її хребет вистає понад воду лиш яких 25 центиметрів. Є се поклад, на котрім бачимо по середині малу будочку для команданта.

В середину сеї загадочної риби дїстаємо ся по олїєм намазаній драбині (олїєм мажуть всї зелїзні части, щоб охоронити їх перед ржою)." В середині находимо ся відразу посеред дивоглядної на перший погляд і дуже скомплїкованої машинерії. Дивоглядно покручені рури, тихенько тикаючі годинники, лискучі підойми заповнюють цїле майже нутро судна так, що ледво можна де знайти місце на складаний стільчик для обслугуючого моряка.

Де лиш поглянути, всюди дивні підойми, ручки, гамульцї, шрyби до моторів, кітли і множество сталевих фляшок. Також на стелї повно всього; з надзвичайною помисловостю визискано кождий вільний кутик. Всї ті ручки, рури, рамена, підойми поруша́ють ся побіч себе і перехрещують ся над собою так, щоби кожде з них мало свободу руху. Моряки в заваляних оливою кафтанах, сидять на своїх місцях і уважають на апарати, — кождий із вилеиим оком зважає на призначену собі шрубу або керму, не зважаючи на нїщо, що там не дїялоб ся з боку. Про все тут подумано, нема нї одної непотрібної шруби, нї одного непотрібного кілочка.

Цїла машинерія, насмарована олієм, дїлає успокоюючо на чоловіка і якось годі собі представити се, що тут від одного обороту колеса залежить нераз небезпека цїлої залоги і боєва здібність судна.

Чи видів хто колинебудь запаси повітря? Запаси так великі, що вистарчили би двайцятьом або трийцятьом людям до віддихання через пятнайцять годин? В підводнім суднї забирає ся з собою не лише запаси повітря для людий і судна. Підводне судно ніяк не може істнувати без воздуха в своїх сталевих легких. Пірнене під воду а також випливанє з під води є залежне від запасу повітря. Занурюючи ся, виднхає судно згромаджене в резервових коморах повітрє і набирає в себе морської води яко баляcту (тягару). Коли вода увійде в комори, судно поринає під воду, а коли потім треба вийти на верх, тодї на одно слово команданта воду винускає ся, в її місце входить повітрє і судно поволи підносить ся з глубини моря на його поверхню. Повітрє, потрібне для судна, є яких 150 разів стиснене у сильних сталевих фляшках. Повітрє се оживляє судно, бо без нього мусїло би ся то судно розбити на днї моря, придушене власним тягаром.

Коли судно їде кілька метрів під водою, то можна бачити все те, що дїє ся на поверхні води, бо судно має очи, звані **перископом**. Вони поміщені на кінцях довгої рури, в котрій знова є поміщені зеркала і шкла-сочок. Те, що находить ся на поверхні моря, відбиває ся в горішнім зеркалї, потім переходить через другі шкла аж на долину, де сидить моряк. Сї очи можна при помочи корби обертати на всї сторони. Сими очима можна бачити всяку перешкоду, можна підглядати рухи ворожих кораблів дуже зблизка, можна оглянути побереже, норт з всїма суднами й кораблями, можна бачити кожду майже рибацьку лодку випливаючу з порту.

ЩО КОШТУЄ КАНАДУ ВІЙНА.

Певно богато Канадійців не застановлялись над коштами, які спричинить теперішна війна. Одушевлені, з яким Канадійці взялись помагати союзним військам, коштувати-ме чимало.

Канадійське правительство платить охотникам у війську по $1.00 денно. Велика платня, правда, але у сїй обширній і богатій природно країні инакше не випадає.

Коли Канада пішле 55.000 жовнїрів, яких уже збирають, то се коштувати-ме $55,000.00 за один день. За один місяць буде отже коштувати $1.650.000.

Колиж війна потриває рік, то сї кошта підіймуть ся до $20.000,000, а як кілька років, то нема що й рахувати.

Сї почислені розходи не обіймають коштів одяжи, амуниції, коний, поживи коням і людям і платнї висшим офіцирам.

Коли порахувати одіж, конї і поживу, платню офіцирам та амуницію, то не богато буде бракувати, аби розходи не подвоїли ся.

В додатку до висше поданих коштів домінїяльний уряд асиґнував на $3,000,000 муки Великій Британії, а отсе недавно переголосували $50,000 на поміч Бельґійцям.

Провінціональні уряди так само не є скупі під сим зглядом. Кожда провінція в Канадї офірує по змозі овес, сїно, уголь, конї, муку, одежу і т. д.

Помимо сих підмог ради міські і місточок та з муніципалів підпомагають чимало.

Поодинокі люди помагають своїми добровільними датками то на патріотич-

Українські Січові Стрільцї.

ний фонд то на Червоний Хрест, то на поміч Бельгійцям.

Всі грошеві і матеріяльні підмоги йдуть геть з Канади. Сим Канада біднішає.

Але понад всі цифри „долярів" Канада висилає молоді, здорові людські сили, котрі дуже потрібні в сій новій, богатій природними богатствами та не розвиненій промислово країні.

Се показує, як стисло звязана є Канада з Великою Британією та як тяжко помилилось німецьке правительство, коли рахувало на нельояльність британських кольоній.

(„Канад. Фармер").

ПАНИ НА УКРАЇНІ.

Ізза гаю сонце сходить,
За гай і заходить.
По долині у вечері
Козак смутний ходить.

Ходить він годину,
Ходить він і другу,
Не виходить чорнобрива
Із темного лугу.

Не виходить зрадливая...
А з яру та з ліса,
З собаками та псарями,
Іде пан-гульвіса.

Цькують його собаками,
Крутять назад руки,
І завдають козакови
Смертельнії муки.

У льох його молодого
Той пан замикає,
А дівчину покриткою
По сьвіту пускає.

Тарас Шевченко.

З УГРО-РУСЬКИХ СПІВАНОК.

АБО МЕНЕ ДАКТО УБЄ.

Або мене дакто убє,
Або я дакого;
А до моєй дівчиноньки
Не пущу нікого.
Не треба ся, пане брате,
За дівчину бити;
Сама скаже, кого хоче
З межи нас любити.

Хоть ся бийте, хоть не бийте,
Я ваша не буду;
Кого'м собі полюбила,
Я лиш того буду.

ОЙ ХОРА Я, ХОРА.

Ой хора я, хора,
Треба ми доктора;
Лем такого молодого,
Бо я дуже хора.
Ой хора я, хора,
Ай бо уже умру;
Приведїть ми остатний раз
Того, кого люблю.

ОЙ ПОВІЯВ БУЙНИЙ ВІТЕР.

Ой повіяв буйний вітер,
Повіяв, повіяв;
Задар єм ся, біла дівко,
На тебе надіяв.

Повій, вітре, повій
По дольному полю,
Ізвій, вітре, ізвій
З дївки лиху долю.

Аби'м аж так віяв,
Аж би землю рвало,
Я не годен ізвіяти,
Що їй Богом дано.

(З будапештенської „Неділї").

ПОЗІР ДЖЕРЗИ СІТИ!

В НЕДІЛЮ ДНЯ 28-го ЛЮТОГО (ФЕБРУАРА) 1915

буде мати **Вп. Богдан Дуткевич**

ВІДЧИТ

на тему:

„Короткий перегляд дотепершної війни з Росією".

Сей відчит відбуде ся в гали Народного Дому під ч. 72 Моріс стр., Джерзи Сіти, Н. Дж., точно о год. 6-тій вечером.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

Добровільні датки на вдів і сиріт по поляглих на війні Українцях прийметь ся з подякою.

Родимці! Приходїть як найчисленнійше, старші і молодші як мущини так і женщини, коли хочете щось доброго і поучаючого почути.

КОМІТЕТ Народного Дому.

ЛИСТИ З РІДНОГО КРАЮ.

I.

Лист писаний Петром Гарматієм до шваґра Павла Левицького, котрий походить з теребовельського повіта, в Галичині.

Камінь, 20. грудня 1914.

Дорогий Шваґре і дорога Шваґрово! Даю Вам відомість, що моє здоровлє і поводженє є дуже прикре, бо мушу по Шлеску просити милостині. За кавалком хліба жебраю, бо мій хліб зістав ся для голодної московської орди, яка на наш край напала, на нашу родину і на наші діти, котрі тепер стогнуть під тим хижим вовком і гнетом московським. Я тепер не знаю, де наші родичі і цїла наша фамілїя і чи ся діє в нашій околиції. Бо я вже 6 місяців як нарокував і зістав єм коло Стрия ранений в ногу. Бувєм місяць в шпиталю на Угорщині і війскова комісія мене супровітувала. Тепер находжу ся в дуже біднім положеню, бо ходжу і прошу о кавалок хліба. Одіж цїла з мене облетїла і ходжу на пів наги. Бо як єм нарокував до Золочева, то-м свій цивільний мундур лишив в магазині. І більше його не побачу, бо люти моиґол забрав то місце. Тепер ходжу як приблудна вівця, бо не маю де голови приклонити на чужинї. А за жінку і діти, тата і маму, то відточки не маю: чи жиють чи ні. **Бо в Галичині, коли ми ворога Москаля спиняли, то все зістало спалене і на пів з землею змішане, а нарід утікав, в чім хто мав, на Угорщину, що серце з жалю тріскало на то дивити ся.** А наша фамілїя чи зістала здорова чи ні і чи жиють, то не знаю, як їм тепер поводить ся під московським батогом.

В щасливу годину Ти, Шваґре, уродив ся, що в спокійнім краю заробиш на кавалок хліба. Бо ми блукаєм ся як ті блудні вівці по сьвіті і не знаю, коли зійду ся з своєю родиною. А вони не знають, чи я жию чи ні. Я тепер зістаю в цивілю в одного Німця і дещо роблю за кусок хліба, а гроший нічого, бо повно з Галичини людий, то раді-б робити за кавалок хліба. А убрання не маю за що купити і де заробити. Тепер, як Твоя воля, як Ти не такий бідний як я, то пришли менї з парущентів на убранє, бо не знаю, де діти ся на сьвіті менї бідному і нещасному.

Кінчу своє писанє. Остань здоровий! — Твій шваґер Петро Гарматій.

II.

Лист писаний 6. грудня м. р. до Стефана Олїйника в Детройт, Міш. Автор сього листа був уже вислуженний жовнїр і через довший час перебував у Німеччині. По оголошеню мобілїзації йому відставлено до родинного місця в Галичині, а тепер він є на війні і перебуває на Угорщині.

Дорогий мій і незабутий Стефане! Доношу Тобі, що я здоров. Я брав участь в сімох тяжких битвах в карпатських горах і ніколи не думав, що вийду з усїх тих боїв живий. В остатній битві зістав забраний командант нашої компанії, бо був ранений. Тепер маю кілька днів спочинку. Не знаю, як буде далї зі мною, але я мишлю, що з тої війни не вийду цїлий. Не маєш поняти, як війна виглядає і яке горе мусить чоловік перебувати! — Здоровлю Тебе, Твій стрий Амброзій.

III.

Лист з села Болшів, повіт Рогатин, писаний 1. падолиста 1914 р. до Марії Лахоцької в Ню Йорку.

Дорога Донцю! Щаслива Ти, небого, що-сь не виділа сивої хмари, не чула-сь гримотів з великих гармат, не бачила-сь кервавого дощу. Тота кров розливала ся на нашій Касові і на нашім стависку. **Довкола нашого села впало дві тисячі війска. Тепер є гроби всюди, навіть недалеко наших воріт.** По тій великій битві дісталисьмо ся під иншу державу. Ми всі ще з ласки Пана Бога здорові, а поводженє наше коло тої війни було з великим страхом, бо ми всі були через два дни в ямі, яка була викопана в нашім саді. Кулї (гарматні) з Галича на Касову, а з Касови до Галича бренїли так як ті пчоли. А кулї з ґверів обривали з нашої садовини листе, котре падали до нашої ями. В суботу по Матії Божій, зараз по заході сонця і на другий день як пішли штурмом на верх гори, то був дуже великий крик і зойк: кричали несвоїми голосами. Австрійське війско цофнуло ся взад. В недїлю було нам найстрашнійше, бо з нашого подвіря стріляли на Касову, а з Касови летїли кулї в нашу хату і в наш хлїв. В нашім селї було найгірше небезпечно, бо через наше село перелїтали кулї. Російське війско жадної кривди не робило, але австріяцьке війско наши місто.

(Коли се правда, то уступаюче австрійське війско робило се з конечної потреби, або — як то инакше говорить ся: зі стратеґічних оглядів. — Ред.). **Болшівці чисто вигоріли.** На війну пішли перекрути і 42-лїтні вояки. З нашого села пішло одного дня 244 людий. Дякуй Богу, Сестричко, що наші тато не пішли на війну, бо були-бисьмо сиротами, а в нашім селї буде і так богато сиріт і вдовиць. Як маєш які гроші, то ще не висилай, бо не знати куда, бо битва ще такой є; що дня стрїли чути, але чимраз далї від нас. В нашім дворі пана нема, бо втік ще перед війною; тепер стоїть там 500 козаків з кіньми. — Поздоровляю Тебе, Твій батько Іван Лахоцький.

IV.

Лист з Болшова (як висше), писаний жінкою до мужа Льва Цимбалїсто-го в Чонси, Па. (Сей лист прийшов до Америки 10. січня 1915).

До стола сідаю, папір розкладаю, за перо фатаю і Тебе, дорогий Мужу, отсими словами витаю: Слава Ісусу Христу! (Сей лист є доволї довгий, але для загалу не інтересний. Подаємо з него лиш найцїкавійші місця. — Ред.). Підчас війни наші люди втікали на другі села, а я нїгде не втїкала, но стерегла свого житя і дитини. Якось нас Бог встеріг, але на далї то не знаю, бо **дуже дїти мруть.** Прошу Тя, як би то було російське (значить: як би Галичина лишила ся в російських руках), по загоді приїди до мене, бо **як би наш цїсар вернув ся, то нас дуже велика біда чекає.** (Конець сего речення ми умисно підчеркнули, бо він дуже характеристичний. Видно, що ті Москалї, котрі розсїли ся по селах Рогатинщини, не мають нїчого лїпшого до роботи, тай страшать і так вже переполоханих до краю людий... австрійським цїсарем. Се є один з многих способів, якими несовісні і безсердечні Москалї баламутять несьвідомий сїльський народ. — Ред.). Тут худоба дуже подешевїла, бо нема кому купувати. — Поздоровляю Тя разом з дитиною, Твоя жена Анна, а синочок Никольцьо.

Оба повисші листи прислав до нашої Редакції п. Лука Цимбалїстий з Ню Йорку.

НОВИНКИ.

НОВИЙ ГРЕЦЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ ЕПИСКОП.

Загребська урядова часопись доносить: Сьвятійший Отець в порозуміню з австрійським цїсарем іменував о. д-ра Діонісия Няраді абліненським епископом і приділив його до крижевацької греко-католицької епархії. Дня 9. січня висьвячено його в Римі, а опісля обняв він адміністрацію призначеної йому епархії. До часу іменованя був о. др. Няраді ректором греко-католицького духовного семинаря в Крижевацу (Хорватія), де поселилось богато галицьких кольоністів.

УТЕЧА З РОСІЙСЬКОЇ НЕВОЛЇ.

З Красноярска на Сибірі утікло 140 австрійських бранців. Вони напали на сторожів, звязали їх, відібрали їм оружє і в той спосіб удало ся їм втечи — але куда, сього нїхто не знає. Знова зі сербської неволї утікло 17 австрійських жовнїрів. Вони дістали ся до Болгарії і тут придержано їх на пограничній стації Струмниції та відвезено до столичного міста Софії.

СЕРБІЇ НЕ СТАЄ ТЕРПЦЮ.

„Будапештенська Кореспонденція" поміщає статю свого кореспондента зі сербського міста Нїшу; про настрій в Сербії пише він ось що: „В краю великий упадок духа; смертність ширить ся застрашаючо. Офіцири є того переконаня, що опір Сербії на нїщо не придасть ся. Страти в сербській армії виносять понад 200.000 людий. **Противросійський рух між населенєм росте з елєментарною силою**, а правительство не може його придусити. Князь Юрко смертельно хорий, а наслїдник престола Александер є тяжко ранений. Австрійсько-угорські бранцї перебувають в околици Ісяуб, але здобуток на Австрії гармат не видко. Обуренє проти Короля Петра росте з дня на день".

Знова про нужду в Сербії довідуємось з иншого жерела. Сербський запомоговий комітет в Ню Йорку оповістив лист від жінки сербського мінїстра торговлї і рільництва, Марінковича. В листі говорить п-нї Марінкович:

„Нужда населеня у полудневій части Сербії є не до описаня. Около 800,-000 втїкачів збили ся у сїй части краю і сплять під голим небом серед зими. Снїгу там богато і студінь велика. Коли поміч не прийде як найскорше, многі люди погинуть".

НЕВИДИМІ СТЕЖКИ ШПІОНАЖІ В ГАЛИЧИНЇ.

Краківські часописи приносять звістки, що Москалї мають завдячувати свої успіхи при переході Карпат систематичній шпіонажі, провадженій при помочи Французів. Росія не могла сама добирати ся до Галичини, бо на російських шпіонів звернено вже увагу, тому ужила до сеї цїли Французів. Вони то викупили великі нафтові простори коло Битькова (повіт Богородчани) на припорученє Росії і звідси шпіонували зовсїм неспостережено цїлі Карпати. Ся шпіонажа коштувала около тридцять мілїонів франків, числячи вже вартість закуплених нафтових піль, але вона принесла великі успіхи, бо помогла Москалям при першім переході через Карпати.

А ВСЕ ТАКИ ПЮТЬ.

Москалї не можуть обійти ся без алькоголю і всїми способами обманюють уряд, щоби лише дістати горівку. Протягом 6 місяців від заборони уживаня алькоголю знайдено в Росії 1800 тайних „фабрик", де очищувано перфуми, кольонську воду, деревний спірітус і инші течі з алькоголем — на чистий алькоголь. Проти всїх виновників виточено судове слїдство.

РОДИМЦЇ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА.

Позір! Пітсбург і околиця! Позір!

Заходом читальнї „Просьвіта" ім. М. Шашкевича в Пітсбурґу, Па., відограєсь

в понедїлок, дня 1-го марта 1915

о год. 7.30 вечером

пораз перший в пітсбурській околици

ВЕЛИКЕ ПРЕДСТАВЛЕНЄ

НЕВОЛЬНИК

драма Карпенка Карого (Тобилевича) в 5. діях зі співами і танцями

в ТУРНЕР ГАЛИ, НА 13-ій УЛИЦИ С. С. В ПІТСБУРҐУ.

Дохід призначений на потерпівших у війні земляків.

Цїни місць: Крісло 1-ряде $1.00; II-ряде 75 цнт.; III-ряде 50 цнт.; IV-ряде 35 цнт. Ґалєрія 25 цнт.

Тікети вступу можна набути в пп. Т. Гута-Кульчицького, 537 Карсон Стр. С. С. Пітсбург, Па., а перед представленєм при касі.

ОСОБИ:

Коваль, старий січовик	п. Т. Франків
Ярина, його дочка	п-на М. Г. Кульчицька
Стефан, його годованець	п. В. Онишків
Оксана, дівчина	п-на М. В. Кульчицька
Недобитий, бандурист	п. В. Малїєвич
Непийдї, козак	п. П. Ячмінь
Опара, козак	п. М. Усик
Недорізаний, танцюрист, козак	п. К. Стрільбицький
Покришка, козак	п. Г. Шабатура
Начхайменїшніс, козак	п. С. Михалюк
Голоцук, козак	п. Л. Вантух
Подорожний, козак	п. С. Басиль
Зачепа, козак	п. Н. Стесишин
Букса, козак	п. К. Шпікула
Джура, козак	п. Д. Сорочак
Селянин 1-ший	п. Л. Вантух
Селянин II-гий	п. В. Сорочак

Селяни, козаки, невольники, яничари.

Річ дїє ся на Україні.

По третїй дїї живий образ битви.

Пораз перший в Америці відспіваєсь найновійшу композицію Б. Вахнянина п. з. Дума з Невольника.

Режісер п. В. Малїєвич. Дірігент п. Р. Качмарський.

Музика проф. Новіцького.

ВСЇ ЗНАЮТЬ.

Добра річ завсїгди побіджає. Нїм однак буде родиною на стало принята, мусить бути провіреним і принятим матерію. Пан Андрій Якус подає що слїдує: „Пишучий ті слова терпів в послїдних роцї на жолудок; перейшло через чотири місяці. Поручено менї заживати Трінера Американський Елїксір Гіркого Вина і лїк той поміг менї — так що тепер я цїлковито здоровий. Той Елїксір є добре знаний по наших домах. Андрій Якус, 1458 Пемброк Ст., Бриджпорт, Конн." Трінера Американський Елїксір Гіркого Вина є правдиво доброю річю і здобув собі признанє у всїх, що його уживали стало або частинно в браку апетиту, при лихім травленю, затвердженю або инших неточностях, як також при внутрішних болях. Цїна $1.00. До набутя по всїх дрогсторах.

Jos. Triner,
1333—39 S. Ashland Ave.,
(Adv.) Chicago, Ill.

На люмбаґо і инші болї в мускулах спробуйте Трінера Лініменті. Цїна 25 цнт. або 50 цнт., почтою 35 ц. або 60 ц.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Пошукую своїх двох братів **ІВАНА і ДМИТРА ТУЛЕЙБІЧІВ**, з села Лобозова, пов. Ліско, Гал. Дмитро є вже в Америці 16 літ, а Іван 2 роки. Хто би знав про них, або вони самі, ласкаво повідомити мене на адресу: Hryc Tuleybicz, 518 Market St., Newark, N. J. 24

ПОТРІБНО РУСЬКОЇ ДІВЧИНИ в віці 10—15 літ, до догляду дитини. Голоситись на адресу: В. С., % „Свобода", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 23—28

Пошукую свого брата, **ПРОЦЯ МИРОНІВ**, з села Поточиська, пов. Городенка. Торік перебував в Філядельфії, Па., під ч. 503 Нобл Стр. Прошу зголоситись на адресу: Wasyl Myroniw, 624 University St. N. E. Minneapolis, Minn. 24

Пошукую шваґра **МИХАЙЛА ШЕВЦЯ**, родом з Голубичок, пов. Борщів і **ІВАНА ВАЛЬНЕРА** з Гіньковець, пов. Заліщики. Прошу зголоситись до: Wasyl Puchala, 259 Boyden St., Woonsocket, R. I. 24

Пошукую **ЯКОВА ПРОКОПЧУКА**, котрий перебував тому 3 роки в Монтреал, Канада. Нехай зголосить ся на адресу: Oleksa Prokopchuk, 207 York St., Toronto, Ont., Canada. 24

Петро Болєста і Василь Лучка зі Стрия пошукують у важній справі свого товариша **ТЕОДОРА ШТУНДАКА**. Він сам, або хто знає про него, нехай зголосить ся на адресу: Wasyl Bolesta, 7833 Homestead Ave., Cleveland, O. 24—25

НА ПРОДАЖ добре рентуючий ся ресторант. В самім центрі наших людий. Голоситись на адресу: John Kretiw, 218 E. 3rd St., між евеню С і В, New York, N. Y. 24

ПОШУКУЄСЬ ОХОЧИХ ЛЮДИЙ до розпродажи бюстів Т. Шевченка. Особливо просить ся пп. бизнесменів, щоби занялись сею продажею. Значний заробок запевнений. По близші інформації належить писати до: Charles A. Hartfiel, 219 E. 5th Street, New York, N. Y. 21—

Пошукую у важній справі свого стрия **ІВАНА РАДВАНСЬКОГО**, з села Антонївки, пов. Чортків. Перебував довший час в стейтах. За подане його адресу дам нагороду $25.00, або нехай він самий зголосить ся на адресу: Hnat Kozak, 320 Frantenac St., Montreal, Que., Canada. 23—24

ПОШУКУЮ ЖЕНЩИНИ, Русинки, в віцї 40 до 45 лїт, котра розуміє ся на домашнім господарстві і має троха гроший. Зголошеня прошу висилати: P. Belinski, 111 Madison Ave., Bridgeport, Conn. 23—25

НА ПРОДАЖ 20-АКРОВА ФАРМА враз з будинками і інвентарем за цїну $1100; без інвентаря $700. По близші інформації голоситись до: Jacob Drozenko, R. F. D. No 1, Broadalbin, N. Y. 23—25

ПОШУКУЮ ОСІБ, котрі щойно приїхали з Галичини і котрі моглиби подати близшу вістку о теперішнім побуті учительки з Задеревача, пов. долинський, Анни з Кохалевичів, Николинової, коротше Анни Николинової. Відповідна нагорода за скору і докладну інформацію. Радо хотів бим вийти в переписку з людьми, котрі щойно приїхали з Вязови, пов. Жовква або Сокаль. Адреса: J. M., Box 25, Warrington, Fla. 21—26

ПИШІТЬ ЗАРАЗ,
бо незадовго вже вичерпає ся, по прегарний
СТІННИЙ КАЛЕНДАР
з Руської Кольонії
в Мілвіл, Н. Дж., з сьвятами на кождий день року після старо-руського і нового стилю. Календар сей містить богато фотографій і цікаві інформації про місто Мілвіл і Руську Кольонію. Лиш залучіть на пересилку стемпсів за 4 цнт. на адресу:
THE EUROPEAN COLONIZATION CO.,
Millville, N. J. 16—

ВЕЛИКИЙ ІЛЮСТРОВАНИЙ
КАЛЕНДАР „НОВИН"
НА 1915 РІК
ВЖЕ ВИЙШОВ І ПРОДАЄ СЯ
по цінї 50 центів
ЗАМОВЛЕНЯ РАЗОМ З ГРІШМИ НАЛЕЖИТЬ ПОСИЛАТИ НА АДРЕСУ:
„Nowyny", Edmonton, Alta.
ХТО ПРИШЛЕ 5 ДОЛЯРІВ ДІСТАНЕ 12 КАЛЕНДАРІВ. ХТО ПРИШЛЕ 10 ДОЛЯРІВ ДІСТАНЕ 25 КАЛЕНДАРІВ. ПОЧТУ ОПЛАЧУЄМО МИ САМІ, АЛЕ ХТО ХОЧЕ, ЩОБИ ЙОГО ПОСИЛКУ ЗАРЕДЖИСТРУВАТИ НЕХАЙ ДОЛУЧИТЬ 5 ЦЕНТІВ. — ДЛЯ КНИГАРЕНЬ ЗВИЧАЙНИЙ КНИГАРСЬКИЙ ОПУСТ. 11—

РУСЬКА КНИГАРНЯ ІМ. ШЕВЧЕНКА
має на складі молитвеники, Кобзарі, „Український Музу", книжки о теперішній війні, календарі і всякі книжки. Приходіть або пишіть на адресу: 11—
RUSKA KNYHARNIA
168 E. 4 Street, New York, N. Y.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ ДУЖЕ ГАРНА І ИНТЕРЕСНА КНИЖКА ПІД ЗАГОЛОВКОМ:
„З ВЕЛИКОЇ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ ВІЙНИ"
величини 11х8, о 128 сторонах друку, з 45 ілюстраціями (образами) з поля борби і урядовим списом убитих і ранених жовнірів-Русинів.
Цїна 50 цнт., з пересилкою почтовою 60 цнт. Належить через моней-ордер або в стемпсах почтових (крім канадийських) слати на адресу:
RUTHENIAN PUBLISHING CO.,
29 E. 7th Street, New York, N. Y.
Книжки, по отриманю замовлення, висилає ся відворотною почтою.

КАСОВИЙ ЗВІТ УКР. НАР. СОЮЗА

за місяць січень 1915 р.

ПРИХОДИ:

Відділ	запл.	Відділ	запл.
1.	508.40	175.	80.23
2.	105.73	178.	40.82
3.	206.19	179.	74.23
4.	78.25	181.	12.62
5.	144.68	186.	62.66
7.	224.96	187.	93.09
8.	81.00	191.	39.18
10.	156.69	192.	89.11
11.	13.18	194.	37.76
12.	141.12	195.	36.77
13.	59.01	197.	53.30
15.	21.00	198.	19.19
16.	29.43	200.	30.62
17.	44.35	202.	25.31
18.	38.63	203.	38.48
19.	18.01	205.	32.08
21.	32.54	206.	40.08
22.	28.66	207.	69.30
24.	45.43	209.	79.25
25.	8.20	210.	25.57
27.	117.82	211.	36.09
28.	41.92	212.	72.33
29.	182.12	213.	96.82
30.	167.54	214.	23.41
31.	15.69	215.	39.60
34.	22.10	217.	97.62
36.	50.86	218.	92.40
38.	147.60	219.	61.07
39.	55.76	220.	35.09
40.	68.88	221.	161.87
41.	30.95	223.	70.72
42.	31.82	224.	33.19
43.	15.73	225.	58.36
44.	17.29	228.	13.34
45.	64.37	229.	130.93
47.	48.58	230.	39.92
48.	6.96	233.	34.14
49.	38.65	234.	52.64
50.	16.15	235.	43.00
51.	47.40	236.	13.53
52.	21.60	137.	95.72
56.	54.62	238.	10.52
57.	70.87	239.	108.98
59.	47.48	240.	21.34
60.	22.04	241.	33.34
63.	118.05	243.	27.87
65.	68.93	244.	11.57
66.	59.82	246.	26.37
67.	33.54	247.	62.38
69.	53.34	248.	20.00
70.	190.89	250.	23.77
71.	29.73	251.	51.46
73.	19.13	254.	14.74
74.	20.56	255.	37.35
75.	27.69	256.	11.45
76.	119.58	258.	49.98
77.	27.56	259.	63.76
78.	37.25	260.	18.44
79.	17.75	261.	27.63
81.	73.21	262.	17.51
86.	36.61	263.	22.05
87.	52.34	266.	55.66
88.	12.56	270.	64.10
89.	6.14	271.	11.57
90.	26.09	274.	32.86
91.	132.08	275.	54.91
94.	33.16	276.	66.14
96.	95.24	277.	40.14
97.	36.23	278.	59.07
98.	55.39	282.	48.37
99.	137.36	283.	30.65
100.	20.49	284.	29.70
102.	136.88	286.	17.72
104.	102.11	288.	42.58
105.	42.46	289.	32.85
106.	203.39	290.	25.05
109.	110.90	291.	31.76
112.	38.82	292.	86.59
113.	44.33	295.	37.87
117.	57.84	296.	34.06
123.	69.64	298.	44.51
124.	28.29	299.	78.42
125.	41.90	300.	116.89
127.	115.30	301.	79.18
128.	46.64	304.	54.09
132.	65.48	305.	26.41
133.	141.05	307.	15.05
136.	70.18	308.	26.16
137.	26.00	309.	28.47
138.	19.05	312.	18.40
140.	66.29	314.	11.81
141.	92.93	315.	21.91
142.	91.86	316.	47.43
145.	19.54	317.	43.92
146.	25.80	318.	42.78
147.	60.50	320.	7.72
148.	36.35	321.	27.79
149.	53.44	322.	24.90
150.	12.79	323.	38.94
151.	54.58	324.	28.58
153.	48.81	325.	26.26
155.	122.77	326.	58.75
156.	40.62	330.	65.29
158.	39.15	332.	40.11
159.	22.18	334.	8.98
160.	86.55	336.	40.87
162.	14.77	338.	118.92
164.	4.73	339.	46.50
165.	74.45	341.	27.38
166.	61.99	342.	26.63
168.	52.62	343.	22.82
170.	119.81	344.	38.31
173.	31.13	346.	10.49
174.	29.31	347.	25.20

Відділ	запл.	Відділ	запл.
349.	22.12	378.	12.37
350.	50.34	379.	28.12
351.	18.62	380.	8.43
354.	24.81	381.	23.76
355.	41.13	382.	8.25
357.	27.02	384.	34.07
360.	54.37	386.	13.30
361.	11.95	388.	17.61
362.	16.04	391.	28.64
363.	38.42	392.	13.82
364.	15.79	393.	14.87
365.	40.79	394.	8.56
367.	29.35	395.	2.32
369.	35.02	396.	35.39
370.	19.17	297.	23.94
371.	27.51	400.	43.00
373.	17.49	401.	25.00
375.	14.99	402.	41.32

В. Козяр % від морґ.	18.00
С. Калакука % від морґ.	100.00
М. Бенет, сплата морґечу	4.593.07
„Свобода", на % і кап.	114.25
„Свобода", рент	150.00
„Просьвіта", рент	12.00
Рент за офіси	30.00
С. Гладкий, рент	10.00
Вкладки членів за діти	425.07
Приходи з друкарні	8.799.89
Відсотки від фондів	2.726.36
Приходи за січень	30.505.88

РОЗХОДИ:

Посмертні запомоги по бл. п.:

о. Николай Стефанович, від. 53., Пітсбурґ, Па.	1.000.00

Сирітські части по бл. п.:

Денис Шебанович, від. 18., Сеймор, Конн.	351.35
Войтіх Рабіцький, від. 30., Бреслав, Па.	500.00

Запомоги з „Народ. Фонду" по бл. п.:

Леопольд Цюрчак, від. 142., Елізабет, Н. Дж.	200.00

Адміністраційні видатки:

Платні головних урядників	290.00
Поміч при реорґанізації	210.00
Платня головного опікуна	65.00
Кошти правні	130.35
Книги і друки	211.30
Кошти засіданя Голов. Уряду	452.16
Видатки офісові	89.04
Рент за січень	30.00
„Просьвіта" за падол. і груд.	771.88
„Просьвіта" за січень на „Цьвітку"	150.00
Розходи друкарні	6.306.27
Вікторія і Йосиф Романовський, морґеч	4.500.00
М. Бенет, на відбудоване	2.755.80
Розходи за січень	18.013.15
Готівка з кінцем грудня м. р.	184.352.46
Приходи в січни	30.505.88
Разом	214.858.34
Розходи в січни	18.013.15
Готівка з кінцем січня 1915	**196.845.19**

БІЛЯНС

з днем 31. січня 1915 р.

Стан чинний.

Готівка	196.845.19
Морґечі	34.839.73
Реальність	19.500.00
Друкарня	25.700.00
	276.884.92

Стан довжний.

Фонд посмертний	40.614.26
„ резервовий	103.392.78
„ адміністраційний	49.020.73
„ убогих	11.077.08
„ народний	10.965.30
„ сирітський	61.814.77
	276.884.92

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.
А. Шаршонь, гол. касієр У. Н. С.
С. Ядловський, г. ф. секр. У. Н. С.

ДО ВІДОМА ПЕРЕДПЛАТНИКІВ „СВОБОДИ".

Сим повідомляємо всіх наших нових і старих передплатників, що на надсилані передплати не висилаємо ніяких осібних поквітовань. Такі поквітованя подаємо при кождій адресі наклеєній на часописи. Там є подана дата, до якого часу передплата зістала заплачена.

По уплині часу передплати не висилаємо ніяких упімнень щодо відновленя передплати а кождий передплатник, котрому залежить на тім, щоб не перервано йому висилки часописи, повинен сам звернути увагу на речинець скінченя передплати і завчасу її відновити.

Часописи не можемо висилати нікому на кредит, бо сего не дозволяє почтовий закон.

ЦІННИК КНИЖОК,

які можна дістати в друкарні „Свободи":

Абу Касимові капці. — Арабська казка Написав Іван Франко. — Ціна 30 цт.
Американський гимн „Май Контри" під нотами в українськім перекладі. — Ціна .... 10 цнт.
Американець, веселий образ з житя народу зі співами, в трох діях. — Ціна .... 15 цнт.
Америка. — Збірка віршів: Зміст: Америка. Важкі думи. Галицьким панам у альбом. До сестри. Публика. Се що такого є? В Пенсильвенії. Два образки. Оста лиш калина. Я хочу до дому. Купіть мази. Прощане з краєм. Слина зморока. Поет і Муза. Будучність руського робітника. Вітер по поли. Ой в меже квіточки цвили. — Ціна 15 цнт.
Американські трости. — Ковбок. (Казка.) — Еміґранти. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
Амалюнґа. — Займаюче оповідане з часів боїв між Европейцями а Індіанами в півн. Америці. — Ціна 20 цнт.
Букварь для дітий першого року науки. — Ціна враз з пересилкою 30 цнт.
Блудний син. Образ з житя виселенців в Америці у 4 актах зі співами. — Ціна .... 25 цнт.
Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). — Письмо (6 ілюстрацій). — Фляшка горівки. — Не в добрий час (4 ілюстрації). — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
Вертеп. Сценічна картинка для колядників, що ходять по хатах в часі Різдвяних Сьвят. — Ціна .... 5 цнт.
В неволі темноти. — Комедія з житя русько-американського народа в 3 актах. — Ціна .... 25 цнт.
Весела книжочка з 17 образками. — Гумористично-сатиричний збірник для сумних людий. — Містить в собі богато сьмішних віршів, дотепів і оповідань. — Ціна .... 35 цнт.
В старім і новім краю. — Образ з сучасного житя в 4-ох відслонах. Дуже весела штука для аматорських театрів. — При кінци сеї книжки находить ся сьмішне оповідане „Стадник". — Ціна .... 25 цнт.
Вода в природі. — Умірковапий та щирий. (В. Винниченко). — Заграй. — Останки „Фортуни". — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 20 цнт.
Гостина сьв. Николая, драматична гра для дітий. — Ціна .... 10 цнт.
Галицькі анекдоти. (Гумор. оповідани). — Ціна .... 10 цнт.
Дещо про звірята, рослини, камінє і скали. — В сій книжці находить ся около 200 цікавих образків звірят, птахів і риб з докладним описом, де вони жиють. — Ціна .... 30 цнт.
Дещо про права і суди в Злуч. Державах, а особливо в стейті Пенсильвенії. — Ціна .... 10 цнт.
Дорога до сьвідомости: Капітал і праця. — Ціна .... 10 цнт.
Дорога до сьвідомости: Борба кляс і длячого робітники орґанізують ся. — Ціна .... 10 цнт.
Два брати, з байок Братів Ґріммів. — Ціна .... 15 цнт.
Еміґрант. — Дуже веселі пригоди з житя еміґранта. — Ціна .... 15 цнт.
Житє Ісуса Христа $1.25
Житє і твори Івана Франка. — Ціна 10 цт.
Житє, зарібки, орґанізації і т. п. в Злуч. Державах. — Дуже цікава розправа про відносини праці і житя в Америці. — Ціна .... 15 цнт.
Журавлі. — Зміст: Журавлі (вірш). Закутник (оповідане). Повітні гайдамаки (вірш). Пісні про Канаду. Пайлот Бют, оповідане про судьбу молодого робітника-еміґранта. Звідки бере земля тепло. — Ціна .... 15 цнт.
Жіночий язик, індіянська казка. **Невдалий линч**, оповідане. — Ціна 15 цнт.
Жінка і її значінє в суспільнім житю. — Сільський хірург (3 ілюстрації). — Смерть отаманова. — Дурень. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна 15 цнт.
Жителі Марса. — Ціна .... 10 цнт.
З кого ся насьмівають, з того люди бувають. — **Посол Петришин.** — **Модний адвокат.** Збірка оповідань. — Ціна .... 10 цнт.
За сестрою. — Є се найгарнійше оповідане з козацької старини, сучасного письменника Андр. Чайковського, яке тепер вийшло на американській Руси. — Ціна .... 35 цнт.
З ріжних нив. — Зміст: Вся людська твар з хвалою прийде (вірш). Чого нам дійсно потреба. Не плоти ради, не плоди (вірш). Найбільший духовий поет (Данте Аліґієрі). Михайло Петрович Старицький, батько українського театру і визначний український поет. Як будуть іти шапи? Ангел та пустельник (оповідане). Дещо цікавого із природи і науки. Зі сьвіта. — Ціна 15 ц.
Зуб за зуб (оповідане). — Бом (з каліфорнійського житя). Судьба сьвітів. Назва „Русини". — Ціна .... 10 цт.
Іван Дурак та инші оповіданя. Ціна 25 ц.
Історія заложеня Злучених Держав Північної Америки. — Самсон. — До тих, що сьміють ся з пяної людини. — Як Сніжка щось по ночи водило і що то було? (1 ілюстрація). — Вот на землі (Індійська казка). — Свати. — Дні нашої слави і недолі — Ціна 15 ц.
Казки за циганів — Ціна .... 10 цнт.
Казки про жидів. — Зміст: Як Іван жидів мудрував. Вандрівка Івана з жидами. Як Іван водив жидів на гриби, а відтак у ставі потопив. — Мужик з жидом в спільці. Пан і жид. Казка про жида. Як жид Русина правував. — Ціна .... 15 цнт.
Книжочка рахункова. — Дуже практична книжочка до обчислюваня всяких рахунків; вона є пожиточна так для бизнесменів як і для робітників. З додатком деяких цінавих відомостий. — Ціна .... 30 цнт.
Коротка історія Руси до зруйнованя Січи. Містить богато образків руських князів і гетьманів. — Ціна .. 10 цнт.
Конець „Тітаніка", правдивий опис морської катастрофи. — Ціна ..40 цнт.
І. Листи з пекла. ІІ. Лист шинкаря до чорта і инші оповіданя. — Ціна 25 цт.
Мужицька доля. Збірка оповідань. — Ціна .... 10 цнт.
Марія. — Зміст: Марія (уривок з поеми Т. Ш.). На чужині (вірш). Скором (оповідане). Рік 1903-тий в старім краю. Людоїдство в Конґо. Клопоти кума Софрона (вірш). — Ціна 10 цнт.
Многострадальний народ. (Оглад історії українського народу). — Ціна 20 цнт.
Найкрасші пісні, як: вояцькі, коломийки, любовні, жартобливі і думки. — Ціна .... 20 цнт.
Навернений грішник. — Ціна .. 20 цнт.
Народний рух австро-угорський Русинів. — Ціна .... 20 цнт.
Напад на Січ. — Ціна .... 5 цнт.
Не скуе душі живої!... Присьвята українському народови в Злучених Державах і в Канаді в тяжких хвилях його житя, на зарание великих надій для покріпленя духа. — Ціна .... 15 цнт.
Оповідане про Алі Бабу і сорок розбійників. Арабська казка. — Ціна 20 цт.
О підземних скарбах. — Природна розвідка про всякі мінерали, находячі ся в землі і як витворюють ся з них річи необхідні в житю людий. Ціна 25 ц.
Оповіданя про заздрих Богів. — Ціна .... 10 цт.
Огонь на услугах чоловіка (3 ілюстрації). Становище панині. — Янко Музика. — Свинячий син. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
Порадник для женщин, що хочуть бути здоровими. — Ціна .... 15 цнт.
Порадник для залюблених або як писати любовні листи. — Ціна .. 35 цнт.
Провідник, практичний відручник до науки англійської мови без помочи учителя з доданєм словаря. — Ціна $1.50
Портрет Т. Шевченка, поменьшене портрету славного артиста-маляра Ф. Красіцького. Величина 13x16 цалів на тривалім папери. — Ціна .. 20 цнт.
Під прапором свободи. Вибір, патріотичних декламацій. — Ціна ... 30 цнт.
Пісні про Канаду і Австрію. Пригоди з житя еміґрантів, писані віршом. — Ціна .... 40 цнт.
Покуса. — Зміст: Покуса (оповідане). З паркичної школи (оповідане). Я тут голова (оповідане). Пісня про Канаду. 11.000 метрів над землею. Руському серцю (вірш). Вік людий, звірят і ростин. — Ціна .... 10 цнт.
Принц і нуждар. Дуже занимаюче оповідане славного американського писателя Марка Твейна в перекладі В. Держируки. — Ціна .... 50 цнт.
Притча про садівника та инші оповіданя, гуморески і сатири. — Ціна .. 40 цнт.
Промови, декламації і желаня на хрестинах, заручинах і весілю для кумів, старостів і дружбів. — Ціна .. 10 цнт.
Про конець сьвіта. — Ціна .... 15 цнт.
Про нутро землі (з 22 образками). — Розказ про будову землі і її передпотопові здобутки. — Ціна .. 25 цнт.
Про Христофа Колюмба та відкрите Америки (2 ілюстрації). — Закон не спинить пянства, тільки виховане. — Ріп Ван Вінкель (Вашінґтон Ірвінґ). — Дні нашої слави і недолі. Ціна 15 ц.
Руський штукар. 212 гарних штук до забави. — Зміст: Часть І. Забави фізичні і хемічні. Часть II. Штуки з картами. Часть III. Штуки рахункові. Часть IV. Штуки жартібливі. — Ціна .... 50 цнт.
Рицар і смерть. — Ціна .... 5 цнт.
Розмова Поляка з Русином. — Дуже веселий вірш, в котрім Русин висьміває польську пиху. — Ціна .. 10 цнт.
Релігійні вірованя старинних народів. — Зміст: Релігія Єгиптян. Релігія Халдейців. Первісна релігія Індусів.Ісповідники релігії Брама. Релігія Будди. Релігія Персів. Релігія Жидів. Релігія Греків. Релігія Римлян. — Ціна 20 цт.
Русько-англійський тлумач, з котрого можна дуже скоро навчитись англійської мови. Сторін 256, тверда оправа. — Ціна .... 60 цнт.
Різдвяна ніч (з 10 образками). — Ціна .... 10 цнт.
Слово ч. 5. — Зміст: Блаженний чоловік (з Псалтира). З книги-приповісток Соломона. Чи буде що з наших дітий? Громадське житє Італійців в Ню Йорку. Штука і архітектура на виставі. Дві левади (оповідане). Дещо цікавого. Зі сьвіта. — Ціна .. 15 цнт.
Слово ч. 6. — Зміст: Спочив мій дух... (вірш). Спокій душі. Не виносить ся серце вже моє (вірш). Потреба літератури. Народні школи в Пенсильвенії. Дорога любови, то Божа дорога. Зі сьвіта. — Ціна .... 15 цнт.
Степові люди. — Оповідане з житя в донських степах. — Ціна .... 15 цнт.
Страшна пімста. — Оповідане М. Гоголя з козацьких часів (з многими образками). — Ціна .... 20 цнт.
Сьпівомовки .... 40 цнт.
Свекруха. — Комедія в 3 діях. — Ціна .... 25 цнт.
Страйк. — Сценічний образ з трох діях з житя хліборобів в Галичині. (Штука для аматорських театрів). — Ціна .... 20 цнт.
Стріляй на смерть! — Робітнича драма в 1-ій дії. (Для аматорських театрів). — Ціна .... 15 цнт.

Гроші належить послати на почтовий або експресовий моні-ордер на імя, яке подано у понизшій адресі. Моні-ордер належить долучити до замовленя.

Адреса:
„SVOBODA"
83 Grand Str., Jersey City, N. J.